

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput II. a Innoc. III. b Zamorensi, c Sigoviensi, & d Abulensi Episcopis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](#)

tur. Latius prosequitur D. Nicolaus Antonius *dicit.*
lib. 2. cap. 32. Unde exilium , de quo in praesenti ,
 perfectum quod omnes effectus fuit ; siquidem
 per Anthemium judicem Ecclesiae Romanae in
 Campania , ubi temporel Pontifex exercebat
 jurisdictionem , per Gregorium Magnum inflatum
 fuit : quare Hilarius omnino quod jura regni ,
 seu natalium Provincie Campanie exul haberi
 debebat.

15.
Exponit. Sed supra traditis obstat canon. *9.* Concil. Con-
 stantino*p.* i in illis verbis: *Cum Apostolicus canon.*
9. Con-
cil. Con-
stantino-
pol. *sacerdotes*, qui verberare aggreduntur, *vel fideles*,
qui peccarunt; *vel infideles*, *qui injuriam fecerunt*,
depositioni subiiciat, *ii*, *qui sua ira mediteri molisun-*
tur, & *Apostolicas constitutiones detorquent*, *eos*
intelleverunt, *qui sua manus verberant*, *nec canone*
tales quid significante, *nec retractatione hoc intelligere*
permittente: *est enim revera ineptum*, & *valde lu-*
bricum, *ut qui sua quidem manus* *ter*, *vel quater per-*
cussent, *deponantur*: *data autem facultate iussu*
verberandi, *cum qui immanier*, & *usque ad mortem*
supplicium inflaturus est, *impune id ferre negligi*:
*quamobrem canone ipsam verberare absolu*t*ur* *puniens*
te, *nos quoque simul cum eo ita decernimus*. *Oportet e-*
nim Dei sacerdotem doctrinis, & *admonitionibus*,
nominum nam autem & pennis canonice sum, *qui se*
immodest, & *insolenter gerit*, *instituere*, *sed non*
flagellis, & *verberibus in hominum corpora insultare*.
Si qui autem sunt morem omnino non gerentes, & *pae-*
nam correctioni non cedentes, *eos per vocationem ad*
ejus loci Magistratus nemo castigari prohibet. *Antio-*
chenae enim Synodi canon quintus eos, *qui tumultus*
excitant, & *seditiones in Ecclesia introducunt*, *per*
manum externam converti oportere statuit. *Exqui-*
bis expressè deducitur, *non licere judici ecclesiasti-*
co manu propria, *nec per alium quemquam ver-*
berare: *ergo non recte in praesenti jubet Gregorius*
calumniatorem verberibus affici. *Pro cuius cano-*
nis expositione si endum est, *dubium esse*, *an Sa-*
cerdotes, *caterique ministri sacris ordinibus initiati*
proper graviora delicta verberibus affici pos-
fint, *publicè*, *ad vocem*, *fastidiumque præconis*,
juxta veterem, *hodiernumque ritum*, *de quo in l.*
fastidibus casum, *Cod. ex quibus causis infam. l. si duo*
13. s. si quis ss. de jurejur Horatium Epod. od. 4. ibi:
Sectus flagellis hic trium viribus

Præconis ad fastidium.

Junctis congestis à Cuiac. lib. 8. obs. cap. 7. Gotho-
feldo in diet. l. fastidibus. Langleo lib. 11. seme str. cap.
1. Et dicendum est, *sacerdotes*, *sacrosque Eccle-*

siae ministros privatis verberibus pœnas delicto-
rum suorum luisse, *principiè in Ecclesiis Canoni-*
corum Regularium, *ut hodie in monasteriis ob-*
servatur, & probat Gibalinus *do clausur. regul. dis-*
quisit. 2. cap. 4. num. 41. tamen sacris ordinibus
fulgentes, *quemadmodum propter honoris sali-*
gium quoquaque demù scelerere adstringerentur,
publicæ, & *solenni pœnitentiæ* *mancipari nequi-*
bant; *ita nisi degradati publicè flagellis*, *aut ver-*
beribus cædi non poterant: *quis enim ferret*, *ut*
qui Apostolico gradu succedentes, *Christi corpus*
facto ore conficiunt, *per quos & nos Christiani*
sumus (*ut ajebat Div. Hieronymus ad Heliodo-*
rūm) *qui claves Regni celorum habentes*, *quo-*
dam modo ante diem judicij *judicante*, *qui spon-*
sam Domini sobriâ castitate conservant, *fulsum*
ictus publicè subirent, *quibus humiliores perso-*
nas, *extremæque notæ homines* *tantummodo af-*
fici debere, *disciplina Romanorum* *judicavit*. *U-*
tebantur ergo Episcopi olim verberibus in laicos,
clericos, & *monachos malæ fringi*; *sed cum dele-*
ctu: *ob leviora crimina privatis fastidibus cædeban-*
tur, *ob graviora vero publicis*, *præmissâ degra-*
datione: *quemadmodum & Pontifices Summa-*
pud Romanos virgarum supplicio in Vestales vir-
gines criminosaſ utabantur, *ut probat Rouſſel. u-*
bis supra, *quantumvis sacratas*, & *sacerdotio fun-*
gentes, *ut constat ex Dionysio lib. 9. Livio lib. 28.*
Nec tunc obstat textus in diet. can. 9. qui ut ex ver-
bis relatis constat, *intelligendus est de ver-*
beratione immoderata per sacros canones impro-
bat; *non vero de illa*, *qui servato juris ordine*,
& disciplina ecclesiastica normâ imponitur: *de*
qua etiam injuriosa fustigatione accipiendi sunt
textus in Synodo Nicæna 2. act. 3. ubi Patres qua-
lemeunque Episcopum verbera, *aut plaga Deum*
præsertim timentibus, & *persecutionem patienti-*
bus inferente, *quasi persequitorum flagellatio-*
nibus grassantem, *Episcopatu indignum censue-*
runt. *Et D. Gregorius lib. 2. epib. 3. & 4. qui An-*
dream Tarenti Episcopum, *quod mulierem de*
matriculis contra sacerdotii & propositi sui ordi-
nem crudeliter fastidibus cædi depurasset, *ab officio*
suspendit. *Poterit ergo Episcopus in subditum*
nequam pœnam verberum exercere; *at vel* *verbera*
injuriaſa ad mortem tendentia, *vel ad san-*
guinis enormem effusionem, *neque per se*, *neque*
per alium Episcopum, *aut Judex Ecclesiasticus in-*
fligere valet, *ut probat Bobadilla lib. 2. polit. cap.*
15. num. 29. Rouſſel. lib. 4.

C A P U T II.

^a Innoc. III. ^b Zamorensi, ^c Sigoviensi, ^d Abulensi Episcopis.

Cum dil. fil. Magister. Schol. ^e Palentinus ad Sed. Apost. accessisset, & nobis de ven. f. n. quondam Episcopo ^f Legionen. nunc Archiepiscopo Compostellano, excessis variis nunciasset, dil. fil. de ^g Vallebona, & de ^h Matiplana Abbatibus Placentin. dicec. examinationem commisimus excessuum objectorum. *Et infrā*: *Cum autem processum negotii*, & *dicta testimonia examinaverimus diligenter*, *nec intelligere potuerimus*, *proba-*
tum esse sufficienter aliquid de prædictis, *eundem Episcopum de consilio fratrum n. ab-*
solvendum decrevimus ab objectis, *per A. s. m. quat. memoratum Magistrum Schol. do-*
nec canonice suam ⁱ *purgaverit innocentiam*, *scilicet quod non calumniandi animo ad*
hujusmodi crimina proponenda processit, *ab officio & beneficio suspendatis*, *ut cæteri simili pœna perterriti*, *ad infamiam suorum facile non profiliant* ^k *Prælatorum.*

NOTÆ.

N O T A E.

sta; vulgo *Medina de Rioseco*, constructum anno 1171. cuius historiam latè refert Manrique tom. 3. annal. anno 1174. cap. 6.

^{1.} **a** [Innocent.] Ita legitur in tertia collectione, sub tit. de accusat. cap. 7 ex quo textum transcribo; sed legendum est, ut habetur in hac sexta collectione Zamorensi, Segoviensi, & Abulensi Episcopis; nec est eur textus hic tribuatur Honorio III. ut aliqui voluerint, cùm non reperiatur in ejus quinta compilatione, & extet in tertia collectio- ne Epistolarum Inno entii III.

b [Zamorensi.] D. Petro videlicet, qui his prioribus annis Innocentii III. floruit: de qua Diocesis egi in cap. 5. de supplenda neglig.

c [Segoviensi.] D. Petro Michaeli, qui etiam à suis Clericis fuit falso accusatus, ut refert Egidius Gonzalez in theatro ipsius Ecclesie), in ejus vita. De hac Ecclesia egi in cap. 6. de integrum restit.

d [Abulensi.] Benedicto I. hujus nominis. De hac Diocesis egi in dicto cap. 5. de supplenda neglig.

e [Palentino.] D. Alderico videlicet, qui flouruit in Ecclesia eximiis virtutibus præditus usque ad annum 1208. adeoque sanctimoniam clariuit, ut in ipsa Ecclesia reverenter serventur sandalia ipsius, cum hoc titulo: Sandalia S. Aldericu, ut refert Egidius Gonzalez in theatro ipsius Ecclesie. De ea Ecclesia egi in p. 6 d. in integrum restit.

f [Legion.] D. Perro Munniz, qui postea fuit Compostellanus Praefit: ut in histor. ipsius Ecclesie Compost. refert Egidius Gonzalez fol. 93. De ea Ecclesia egi in cap. 6 de integrum restit.

g [Vallebona.] Vallisbona, vulgo Valbuena, Monasterium est Ordinis Cisterciensis in Diocesi Palentina, sexto lapide ab Urbe Vallis-Oleti, quam fundavit Comitissa Stephania sub cura Episcopi Palentini: ejus originem & progressum refert Marique tom. 2. annal. Cisterc. anno 1151. capite undecimo.

h [Mataplana.] Legendum est Mataplana, quod Monasterium vulgo dictum Matallana, est Ordinis Cisterciensis in Diocesi Palentina, quinto lapide à Vallis-Olelo, tertio ab Emerita Augu-

i Purgaverit.] Convincitur quis de calunnia secundum quosdam eo ipso, quod non probat, quod intendit, ut doceri videtur in cap. calumniantor, cap. quinon probat 2. quæst. 3. l. 1. Cod. de advocat. diversi judic. l. 3. §. idem Divus, de testibus, l. 1. in fine Cod. defamatis libel. l. si quis ad se, Cod. ad leg. Jul. de vi, l. non ignoret, Cod. defructibus, & l. expens. Sed non est ita, quia non protinus calumnianti videtur, qui non probat quod intendit; unde ejus rei inquisitio fieri debet, quâ mente ductus ad accusationem processit, & tunc condemnabit eum Jûdex, vel absolver, ex traditis proximo commentario. Quatenus autem in præsentis denunciator ob calumniam puniatur, cum regulariter ipse subscribere non teneatur expostui in c. super his, de accusat.

k [Prælatorum.] Ideoque licet tantummodo delator eset, puniatur ob calumniam. Facit Theodorus Rex apud Cassiodor. lib. 1. variar. epist. 9. ibi: Tuta est conditio subjectorum, ubi vivitur sub aequitate regnantium; nec dubio decet rumore trahere, a quo debent non mutanda constitui; fidem siquidem rerum à ratione colligimus (quaenamquam defiderantibus absconditur, si suis vestigiis perquiratur) atque ideo, quod Beatiudini vestre gravissimum esse confidimus, præfenti tenore declaramus, Augustana Civitatis Episcopum proditionis patria falsi criminationibus accusatum: qui à nobis honori pristino restitutus, ius habeat Episcopatus omne quod habuit; nihil enim in tali honore temerari: cogitatione præsumendum est, ubi si proposito creditur, etiam tacitus ab excessibus excusat. Manifesta proinde crimina in talibus via capiunt fidem (quidquid autem ex invidia dicitur, veritas non putatur.) Volumus enim impugnatores ejus legiimam penam percellere: sed quoniam ipsi clericis nomine fungebantur, ad Sanctitatis Vestra judicium uncta transmitimus ordinanda, cuius est & aequitatis moribus talibus impone, quam novimus traditionem Ecclesiasticam eu- sti dire.

T I T U L U S III.

De Simonia, & ne aliquid pro spirituali exigatur,
vel promittatur.

C A P U T P R I M U M.

^a Gregorius Generali Synodo presidens.

A Ntiquam Patrum Regulam sequens, nihil unquam de ordinationibus accipiendo esse constituo, neque ex datione pallii, neque ex traditione chartarum, nec ex ea, quam nova per ambitionem simulatio invenit, appellazione d'pastelli. Quia enim ordinando Episcopo e Pontifici manum imponit, Evangelicam verò lectionem Minister legit, confirmationis autem ejus Epistolam & Notarius scribit, sicut Pontificem non decet, manum quam imponit vendere, ita Minister, vel Notarius non debet in ordinatione ejus vocem suam, vel calamum venundare. Pro ordinatione verò, vel pallio, seu chartis,